

3. Бродкевич В., Людвіченко В. Штучний інтелект і машинне навчання в галузі охорони здоров'я: виклики і перспективи. *Інформаційні технології та суспільство*. 2022. № 2 (4). С. 20-28. DOI: <https://doi.org/10.32689/maur.it.2022.2.3>

4. Лисенко М. М., Пронькін О. В. Застосування технологій машинного навчання для встановлення медичного діагнозу. *Зв'язок*. 2024. № 5. С. 75-82. DOI: <https://doi.org/10.31673/2412-9070.2024.051397>

5. Боброва О.В., Міхановська Н.Г., Кривонос К.А. Трансляційна медицина: шляхи розвитку в сучасних умовах, проблеми та перспективи в Україні. *Актуальні проблеми сучасної медицини*. 2022. №9. С.45–55. DOI: <https://doi.org/10.26565/2617-409X-2022-9-06>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-546-7-19>

РОЗВИТОК ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ

Іванська О. В.

*кандидатка наук з фізичного виховання і спорту,
доцентка кафедри медико-біологічних основ фізичної культури
та спорту,
Запорізький національний університет
м. Запоріжжя, Україна*

Воєнний стан в Україні позначився на освіті сьогоденного покоління, оскільки сучасні студенти зіштовхуються зі скасованими іспитами, спортивними заходами й позанавчальною діяльністю у закладах освіти. Відбулося обмеження спілкування, різко змінився стиль життя, формат навчання та зайнятості [1].

Одним з нагальних питань державної політики України є організація оздоровлення студентської молоді [1]. В аспекті істотного погіршення психофізичного стану студентської молоді питання збереження її здоров'я неможливо розглядати поза контекстом фізичного виховання студентів у закладах вищої освіти. При цьому однією з ключових проблем стає належна організація фізкультурно-оздоровчої діяльності студентів у самостійних формах в умовах вкрай обмеженої рухової активності в сучасних реаліях.

Навчання у сучасних закладах вищої освіти під час війни, а особливо прифронтовій зоні, характеризується значною емоційною та інтелектуальною інтенсивністю, гіпокінезією, наявністю стресових ситуацій. Дефіцит рухової активності особливо негативно впливає на стан здоров'я здобувачів освіти. Протягом навчання у закладах вищої освіти у студентів відзначається погіршення рівня фізичного стану.

Тому наша ціль, полягає у потребі в пошуку нових дієвих засобів і методів для розв'язання проблем залучення та зацікавленості студентської молоді до активності занять з фізичної культури та спортом.

Фізичне виховання – це складова освіти і виховання, педагогічний, навчально-виховний процес, навчальна дисципліна, спрямована на опанування знань, умінь і навичок щодо управління фізичним розвитком людини, різновидами рухової активності з метою навчання та виховання особистості в дусі відповідального ставлення до власного здоров'я та здоров'я оточуючих [2].

Фізичне виховання у сфері вищої освіти має на меті забезпечити виховання в осіб, що навчаються у вищих навчальних закладах, потреби самостійно опановувати знання, вміння й навички управління фізичним розвитком студента засобами фізичного виховання та навчання застосовувати набуті цінності в життєдіяльності майбутніх фахівців [2].

Завданнями фізичного виховання у вищих навчальних закладах є:

1. Формування у студентської молоді основ теоретичних знань, практичних і методичних здібностей (умінь і навичок) з фізичного виховання, фізичної реабілітації, масового спорту як компонентів їх повноцінної, гармонійної та безпечної життєдіяльності.

2. Набування студентською молоддю досвіду застосування цих цінностей упродовж життя в особистій, навчальній, професійній діяльності, у побуті та в сім'ї.

3. Забезпечення у студентської молоді належного рівня розвитку показників їх функціональних і морфологічних можливостей організму, фізичних якостей, рухових здібностей, працездатності.

4. Сприяння розвитку професійних, світоглядних і громадянських якостей студентів.

5. Підготовка й участь студентів у різноманітних спортивних заходах [3].

Критеріями ефективності фізичного виховання молодих людей є рівень фізичного розвитку та показники їхнього здоров'я, грамотність щодо використання ними основних засобів і форм фізичного виховання, дотримання здорового способу життя, відсутність негативних звичок, включеність у процес фізичного виховання.

Завдання фізичного виховання здобувачів вищої освіти ЗВО під час воєнного стану обумовлені насамперед створенням умов для повної реалізації та їхнього фізичного розвитку в ході освітнього процесу, організованого на основі сучасних загально наукових і спеціальних педагогічних технологій теорії, методики і практики фізичної культури. Це те, що дає психологічну силу втриматися проти викликів, які неминуче трапляються в умовах воєнного стану.

Фізичне виховання здобувачів вищої освіти в умовах воєнного стану покликане забезпечувати здоров'я, формувати розуміння студентами того, що бути здоровим як фізично, так і психічно – це їхній обов'язок.

Здобувачі вищої освіти повинні чітко усвідомити, що без активних занять фізичною культурою здоров'я не може бути ідеальним. Наукові судження цієї проблеми цього питання можна класифікувати так:

а) питання здоров'я – одне з найгостріших і найактуальніших на сучасному етапі національного відродження України;

б) відсутність пріоритету здоров'я як вищої людської цінності – норма нашого суспільства [4].

В основу занять із фізичного виховання здобувачів вищої освіти покладено необхідність формування позитивного ставлення до фізичного й психічного здоров'я та ефективності його соціального функціонування в умовах воєнного стану.

Це вимагає врахування в освітньому процесі таких напрямів впливу:

- особистісного (формування адекватної поведінки, позитивного ставлення до себе);

- профілактичного (оволодіння прийомами і засобами попередження психічних розладів);

- релаксуючого (засвоєння прийомів релаксації, подолання стресових станів);

- соціального (засвоєння навичок міжособистісної взаємодії, вмінь командної роботи).

На підставі проведеної емпіричної розвідки, досліджено, що зміст фізичного виховання здобувачів вищої освіти та методик його реалізації в умовах воєнного часу насамперед повинен бути скерований на формування компетентності, необхідної для здорового та безпечного життя, що сприятиме збереженню здоров'я, як чинника психологічної рівноваги. Щоб не нашкодити здоров'ю, а сприяти зміцненню організму і підтриманню гарної фізичної форми необхідно дотримуватись системи занять. Зазначене передбачає створення програми, спрямованої на зміцнення фізичного і психічного здоров'я здобувачів вищої освіти і формування у них мотивації до здорового способу життя з урахуванням тих обставин, які зумовлені воєнним станом [5].

Висновки та перспективи подальших досліджень. Здоров'я і фізична підготовка студентської молоді різко погіршилися внаслідок знецінення соціального престижу здоров'я та недооцінки у вищих навчальних закладах соціальної, оздоровчої та виховної ролі фізичної культури і спорту. Одне з найважливіших завдань вищої освіти – створення системи навчання, яка забезпечила б майбутнім фахівцям разом із практичною та теоретичною підготовкою за фахом також міцне здоров'я і високу працездатність студентської молоді України. Наразі постала гостра необхідність посилення ролі фізичного виховання у ЗВО у зміцненні психологічного здоров'я. Перспективи подальших досліджень полягають у пошуках та науковому обґрунтуванні співвідношення засобів, методів, умов для оптимізації фізичного виховання в умовах війни та повоєнного відновлення країни з метою

усунення негативних наслідків недостатньої рухової активності студентської молоді.

Література:

1. Аніщенко В. О., Сорокопуд В. Б., Ткаченко І. В. Коучинг як інноваційна технологія формування психофізичної компетентності пенітенціарного персоналу. *Вісник національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка*. 2024 Том 181. С. 107–112.
2. Сагач О., Іваненко Л. Використання сучасних освітніх технологій у контексті сучасних реформ. *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка*. Серія: Педагогічні науки. 2024. Вип. 29-30 (185-186). С. 151–156.
3. Сорокопуд В. Б., Ткаченко І. В., Гончар В. В. Інноваційні напрямки вдосконалення професійної компетентності персоналу ДКВС України щодо збереження здоров'я та життя в умовах надзвичайних ситуацій. *Науковий вісник Сіверщини*. Серія: Освіта. Соціальні та поведінкові науки. 2022. No 1 (8). С. 169–181.
4. Пономарьова Г. Ф., Петриченко Л. О., Полякова І. В., Харківська А. А. Технології розвитку креативних здібностей майбутніх учителів: монографія. Харків Видавець О. А. Мірошніченко, 2019. 272 с. ISBN 978-617-7618-15-6.
5. Cremin, T., & Chappell, K. Creative pedagogies: A systematic review // *Research Papers in Education*. 2021. Vol. 36, No. 3. P. 299-331.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-546-7-20>

ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ ВУЗЬКИХ СПЕЦІАЛІСТІВ ХІРУРГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МЕДИЦИНІ

Іващенко В. Є.

*кандидат медичних наук,
старший науковий співробітник відділення торакальної хірургії,
ДУ «Національний науковий центр фтизіатрії, пульмонології
та алергології імені Ф. Г. Яновського НАМН України»
м. Київ, Україна*

Навчання лікаря у нашій країні для переважної більшості людей складається з традиційних 3-х етапів: загальна середня освіта (загальноосвітня школа), медичний ВУЗ (медичний університет чи інститут) та інтернатура за обраною спеціальністю. Так стають лікарями